

פרוטוקול מס' 82

מישיבת ^{ה' 23/7} הוועדה החינוך והתרבות
לעניני ספורט,

שהתקיימה ביום ג', כז' בתמוז תשל"א - 20.7.1971, בשעה 12.00.

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

- א. כץ - היו"ר
- ב. אליעד
- ש. ארבל - אלמוזלינו
- י. בן-פאיר
- ד. קורן

מוזמנים:

- מר י. אורן - מנהל רשות הספורט
- מר זאבי - יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל
- מר פילצ'ן - חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל

מזכירת הוועדה: ד. פלר

רשמה: מ. כהן

סדר-היום:

- א. פניה מאיגוד ספורטיבי דתי אלי-צור.
- ב. פכתבה של חברת הכנסת ש. ארבל - אלמוזלינו.
- ג. פבנה הליגות בכדורגל.

20.7.1971

פניה מאיגוד ספורטיבי דתי אלי-צור

היו"ר א. כץ:

אני פותח את הישיבה.

הגיעה אלינו פניה מאיגוד ספורטיבי דתי אלי-צור, בחתימת פרנץ האגוד טר ברודמן. הם מבקשים להופיע בפנינו בהקדם כדי להעלות את הנושא של הועד האולימפי בישראל. בפכתב נאמר:

"הועד האולימפי במדינת ישראל, הסוכר והנתפך על-ידי ממשלת ישראל, הפך לצערנו כאחווה פרטית של מספר עסקנים, וזאת עקב הרכבו הפוזר.

בניגוד לכל הועדים האולימפיים במדינות השונות, המורכבים על-ידי נציגי התאחדויות לספורט המייצגים את ענפי הספורט בו הם פועלים, מורכב הועד האולימפי בישראל בצורה שרירותית ונאנטי-ציבורית. מצורף למכתב פרוטוקול ישיבת הועד האולימפי, בו מצויין הקריטריון להרכבת מליאת הועד האולימפי, והוא - 2 פרנצי ספורט הפועל ו"מכבי" מקבלים כל אחד 7 נציגים להנהלה (בצורה שרירותית ללא כל מודד), נוסף ל-14 חברים אלה בהנהלה מקבלות התאחדויות הספורט השונות, אשר למעשה חם בלבד צריכים להיות את מליאת הועד האולימפי, 11 נציגים. הם מתריעים על ענין זה בלשון חריפה, ומבקשים לזמן אותם לישיבה בהקדם.

בלי להיכנס לגופו של ענין, אני מציע שבאחת הישיבות הקרובות נזמן לשעה מסויימת את נציגי אלי-צור ונשמע את טענותיהם, ושעה לאחר מכן נזמין את נציגי הועד האולימפי ונשמע מה בפייהם.

ד. קורן: מדוע לא נעשה עימות? אני מעונין לשמוע את טענותיהם והשגותיהם של שני הצדדים. אני מבין שיש פה בעיה קשה לפתרון.

י. בן-פאיר: אפשר לעשות את זה לפי התאחדויות הספורט.

י. אורן: אין ספק שיש מקום לדיון. לתלונה של אלי-צור יש אחיזה במציאות. קשה לקחת דוגמאות מארצות אחרות, כי יש ארצות שבהן יש לועד האולימפי מינוי להרבה מאד שנים, וזה לא משתנה במשך דור שלם. אני חושב שחברי הועדה צריכים לשמוע את הרקע לכל הנושא. כי יש תהליך היסטורי מסויים. פעם זה היה שייך לאגודה אחת, אחר כך הוחלט על חצי-חצי; כששברו את זה, הסכימו שיתנו זכות למייסדים. אני חושב שלגבי העתיד צריך לשנות את זה. ולכן טוב שהועדה תתן דעתה על כך.

היו"ר א. כץ: אני מציע שנקיים ישיבה בספטמבר, ונזמין אליה את נציגי הועד האולימפי ואלי-צור.

מכתבה של חברת הכנסת ש. ארבל-אלמרוזלינו

היו"ר א. כץ:

אני רוצה לקרוא לפניכם מכתב שקיבלתי מחברת הכנסת ארבל-אלמרוזלינו:

"הופתעתי לקרוא בעתונות את הכרזתך על כך כי שוכנעת שלא היו מעשים מפורקקים בספורטוט, בדבר קניית משחקים בכדורגל על-ידי מהפריים. הכרזתך זו התפרשה, נוכח העובדה שהנך יו"ר ועדת המשנה לעניני ספורט, כעפדתה של ועדת הספורט.

כחברה בוועדת הספורט של הכנסת הגני להעיר שהכרזתך זו לא היתה במקומה ולא בעתה, וברור שהיא לא אשקפת דעתי, ואני מניחה שגם לא את דעתם של יתר חברי הועדה.

ועדת החקירה שהוקמה על-ידי ממשלת ישראל בעקבות הדיון בכנסת, בראשותו של השופט העליון מר עציוני, חוקרת בעיית השפעת הספורטוטו על טוהר הכדורגל, ונושא הספורטוטו נמצא בסוביידיצה, ובר הפחייב להימנע מכל הכרזות שיש בכולתן ליצור דעת קהל ולהשפיע על דיוני הועדה. נוכח העובדה שועדת הספורט לא חקרה, בעת דיוניה, באופן יסודי

20.7.1971

את הסוגיה, לא היה מקום להכרזה שניתנה, העלולה להתפרש, ובצדק, שזאת היא הכרזה מוסמכת וניתנה לאחר בדיקה יסודית, דבר המנוגד לפציאות.

אבקשך לכנס את ועדת הספורט לדיון בנדון."

אני רוצה להיות ברור וחד-משמעי בענין זה. אם טעיתי, אני מוכן להודות בטעותי. לצערי באותה ישיבה נכחנו רק חבר הועדה קורן ואנכי. ההודעה שיצאה היא בשום פנים לא פסקנות של הועדה. כל אחד יודע שמסקנות ועדה מונחות על שולחן הכנסת לאחר שדנים בהן בוועדה.

ההתרשמות שלי הייתה - ואינני חוזר בי ממנה - שפעל הספורטו בתור שכזה מתנהל כשורה. לא אפרתי, ואני גם לא חושב שאני יכול לומר, שאין בשדה עסקים פפוקפקים. אין לנו הוכחות על כך. אבל זה לא אומר שיש.

בישיבה הראשונה של הועדה הודעתי שנעשה מאמץ לא לעסוק בכל הענינים שעוסקת בהם ועדת החקירה. נכון שיש דברים שהם חופפים וקרובים זה לזה, וקשה להיפגע פלגעת בהם.

אני גם חייב בכבוד הכנסת. אם הפליאה מעבירה אלינו הצעות לסדר היום, אנחנו חייבים תוך זמן מסויים להניח את מסקנות הועדה על שולחן הכנסת.

לאור כל זאת, ולאור הספקות שהתעוררו בלבי, פניתי ליועץ המשפטי של הכנסת, וביקשתי שיורה לי מה לעשות. הוא יעץ לי לפנות לוועדת הכנסת. פניתי באופן רשמי ליו"ר ועדת הכנסת לפני כעשרה ימים וביקשתי הדרכה. עד היום לא קיבלתי הנחיה פפורשת. בפנייתי ליו"ר ועדת הכנסת שאלתי: היות וועדת חקירה חוקרת בענין וזה טוב-יודיחה, האם אני צריך לעסוק בזה; ומה מחייבת אותי העובדה שהפליאה העבירה אלינו את הנושא. הוא לא אפר לי דברים ברורים.

באחר ובינתים יצאו ההזמנות לישיבה של היום, סיכמתי אתו שהיום נעלה נושא פאד נייטרלי, מבנה הליגות. הודעתי גם לאנשי ההתאחדות לכדורגל שזה הנושא היום. אני מקווה שאקבל תשובה מיו"ר ועדת הכנסת.

ד. קורן: אני פציע לך לפנות אליו בכתב.

היו"ר א. כץ: אני בהחלט מקבל את הצעתך.

מבנה הליגות בכדורגל

היו"ר א. כץ: הנושא של היום יוגבל למבנה הליגות בכדורגל. הנושא שהועבר אלינו על-ידי פליאת הכנסת הוא המצב שהביא להתדרדרות בתחום הכדורגל, וכולנו שמענו שלמבנה הליגות עשויה להיות השפעה, חיובית או שלילית, על תופעות שליליות בכדורגל - היינו מבקשים לשמוע פאנשי הנהלת ההתאחדות לכדורגל מה דעתם, אם יש דעה אחידה, או דעתם האישית, באיזו מידה יכול מבנה הליגות העליונות להביא לידי הבראת המצב.

מר זאבי: לצערנו כל הדיונים שלנו, בכל שטח שאנחנו נוגעים בו, עומדים בסימן מה שמתרחש מסביב לכדורגל, ואיך למנוע את זה. לא אכנס לשאלה מה קרה. לפי הכרתי השנה לא קרה יותר פאשר לפני שנה, שנתיים ועשר. אבל השנה מצאנו מה שלא מצאו הרבה שנים. גם הדיונים בקשר למבנה הליגות עומדים בסימן זה. אנחנו רוצים להגיע למצב שימנע התדרדרות נוספת או שיתקן את המצב.

אתמול התכנסו שלושת המרכזים לדיון משותף בשאלה איך לבנות את הליגות. היו כמה הצעות. הצעה אחת היא להקטין את מספר הקבוצות בליגה הלאופית מ-16, כפי שזה היום, ל-14 קבוצות. הנימוק הוא שככל שמקטינים את המספר, אז באופן תיאורטי זה מקטין את האפשרות של מכירות.

יש הצעה לחלק את קבוצות הליגה הלאופית לשני חלקים: שמונה ושמונה. כמו שיש היום בליגה א', צפון ודרום, 16 קבוצות

ו-16 קבוצות - מוצע פה שהחלוקה לא תהיה צפון ודרום, אלא שהיא תהיה כזאת: 8 קבוצות יתחרו בינן לבין עצמן; 8 קבוצות נוספות יתחרו בינן לבין עצמן. אחר כך תחילים המשחקים בין חלק מהליגה מטבלה א' וחלק מהליגה מטבלה ב', ייפגשו ויתחילו לספור את הנקודות. כך שחלק אחד, שבו יהיו 8 הקבוצות העליונות, 4 מכל בית - לא עומדות לירידה. יתחרו הקבוצות שעומדות לירידה, כלומר רק 8 קבוצות. ואז ארבע קבוצות תרדנה, ואין שום סכנה של מכירה.

בהצעה הזאת יש חסרון, והוא שארבע הקבוצות העליונות לא תיפגשנה עם ארבע קבוצות. שנית - במבנה הזה אי אפשר לסדר משחקים משפחתיים. זה חסרון גדול.

הצעה שלישית היא להשאיר 16 קבוצות, כפי שהיא

עד כה.

היו"ר א. כץ: לגבי ההצעה השנייה - פי יקבע את שמונה הקבוצות? זה מחייב סיבוב שלם של משחקים.

פר זאבי: זו בעיה שלא התייחסנו אליה. מבחינה טכנית אפשר לסדר את זה, בפידה שהצעה זו מתקבלת. בתוך המשחקים יתברר איזה הן הקבוצות הטובות. כפעט ברור שזה מונע אפשרות של מכירות, אבל יש בזה גם חסרונות. כפי שאפרתי המשחקים המשפחתיים מתבטלים.

היו"ר א. כץ: פה אין צורך במשחקים משפחתיים. כל העניין הזה של משחקים משפחתיים בא כדי לפגוע מכירות.

לפי רדיקליות הפתרונות - איזו לדעתך רדיקלית יותר, השנייה או השלישית?

פר זאבי: לפי דעתי ההצעה של שני בתים יש בה יותר בטחון. אבל יש בה גם עוד דבר לא טוב: המתח יהיה גדול מאד. המתח להגיע ל-8 העליונות יהיה חזק מאד. השנה ראינו שקבוצה במקום שמיני קפצה למקום ה-13. שם זה לא יכול להיות. לכן המתח להגיע ל-8 הראשונות יהיה קשה מאד. יש בזה חלק מהגביע, שקבוצות לא נפגשות, המתח הוא רב ויש חשש לתגרות ולכל מיני דברים.

ההצעה השלישית נראית לי. יש לה סיכויים. יש 16 קבוצות, 2 יורדות, 2 מתחרות עם האחרות. זה מונע אפשרות של מכירה מחלק מהקבוצות. אם הפעם דובר על קבוצה במקום שלישי בליגה הלאומית שהשחקנים כאילו מכרו משחק, אז אנחנו רואים שגם במקום שלישי יכולים. אבל כשמדברים על פלחמה ועל רצון לא להיות במקום 13-14 - יש בזה משהו.

לפי ההצעה השנייה יהיו שני משחקים פחות בשלב הראשון, כלומר 28 משחקים.

י. אורן: כשיש 8 קבוצות, יש 7 משחקים לסיבוב אחד ו-7 משחקים לסיבוב שני. כלומר 14 משחקים. כשיש 16 קבוצות שמתחרות ביניהן, זה 30 משחקים.

פר זאבי: יש נימוק נוסף ל-16 קבוצות ול-30 משחקים: אנחנו עדיין לפצב שמאננים מקבלים שכר בעד כל השנה. לגבי השחקנים - אולי הם מקבלים בעד כל השנה, איננו יודעים. אנחנו לא יכולים שהעונה תיגמר מוקדם ולא להעסיק את האנשים, כאשר העניין הזה עולה כסף.

כשאנחנו דנים בעניין מנקודת ראות השחיתות, אנחנו לא מסתפקים רק בזה שפבנה הליגות יפגעו. בכל הדיזינים שלנו היום על בית-הדין וועדת המשפעת וכל מה שנוגע להתאחדות, אנחנו רוצים לקצר תהליכים. לפי דעתי בית-הדין כפי שישנו היום הוא טוב. הוא בלתי תלוי. אנחנו מחפשים דרכים שונות כדי לפגוע שחיתות, בנוסף לפבנה הליגות.

היתה הצעה שבליגה א' תהיה ארצית אחת ולא שתיים. אנחנו מתנגדים לזה. לא נראה לנו שצריך להקטין וליצור איזו עילית. ככל שהקבוצות יותר טובות ויותר מצופצפות, הפחית יעלה. הדיון אצלנו הוא גם על צמצום התשלומים. בדיון על פבנה הליגות דנו גם על השאלה מה פותר לשלם, ולא שיהיה תקנון ויעברו עליו.

20.7.1971

היו"ר א. כץ:
 אם לסכם, לך נראה שההצעה של ליגה גדולה בת 16 קבוצות, כששתי האחרונות יורדות אוטומטית ושתי האחרות יתחרו עם שתי הקבוצות השניות בליגה הלאופית, זו ההצעה שיש לה הסיכוי הגדול ביותר להתקבל במוסדות ההתאחדות. היא עונה בפחות עוצמה מאשר שני בתים, וביותר עוצמה מאשר ליגה בת 14 קבוצות.

פר מילצ'ן:
 לי יש דעה ברורה פאד בנושא זה. אנחנו עדים לפצב בכדורגל הישראלי, שבכל פעם שמתעוררת איזו בעיה, תמיד מחפשים את הפתרון בפבנה חדש של הליגות.

יש בידי רשימה של כמה ארצות בעולם, ומספר הקבוצות המשחקות בליגות העליונות: אוסטרליה - 16, בלגיה - 16, דנמרק - 12, הולנד - 18, הונגריה - 16, יוגוסלביה - 16, ספרד - 16, צ'כיה - 16, צרפת - 20, גרמניה - 18, אנגליה - 22. הכל במסגרת ליגה אחת, ליגה עילית.

למה אנחנו מדברים על צמצום הליגה? יש כאלה שטוענים שזה יעלה את הרמה; יש הטוענים שזה יפגע שחיתויות. יש כתבי ספורט רבים שאופרים שאם יצמצם מספר הקבוצות בליגה, תעלה הרמה. אני אינני חושב כך. כי אם זה כך, מדוע לא נעשה הדבר בארצות רבות בעולם? בכל העולם משחקים כדורגל כבר הרבה פאד שנים, ושם נקבע מספר כזה של קבוצות. גם שם רוצים רמה גבוהה, ובכל זאת מספר הקבוצות הוא גדול.

לגבי מדינת ישראל - עובדה היא שבשנת 1968, כששיחקנו באולימפיאדה במכסיקו, הגענו להישג פרשים. ואילו הפסדנו בהטלת מטבע (במשחק נגד בולגריה יצאנו בתיקו), יכולנו להגיע לחצי גמר גביע. אחרי שנתיים היינו שוב במכסיקו במשחקי הגביע העולמי, אחרי פאבקים רציניים, והגענו להישג היסטורי. כולם כתבו ודיברו על כך.

זה בא כתוצאה מנוהל, מהישגים של הקבוצות ושל הנבחרת. כפובן שהנבחרת אינה נבנית מעצמה, היא פורכבת משחקנים של קבוצות. זאת גם הצלחה של הפאפן.

אני מביא את הדוגמה הזאת כדי להדגיש שהגענו להישגים בפבנה מסויים של ליגות. אם הפבנה הזו לא היה טוב, הוא לא היה טוב גם בארצות אחרות בעולם. ואם הוא טוב, לשם מה לשנותו?

זו גם דעתי האישית. קיימנו סימפוזיון באגודה שלנו, מכבי, וביקשתי מחברי שיתייחסו לגופו של ענין, בלי שום חישובים מרכזיים או קבוצתיים. כולם, פרט לאחד, בדעה ברורה שעם מספר של 16 קבוצות, מבחינה מקצועית הרמה לא תרד. ואלה מנהלי קבוצות, אנשים ידועים בציבוריות הישראלית, מכירים את הבעיות בליגה העילית.

ישנו גם המישור הכספי, שאי אפשר להתעלם ממנו. ככל שמשחקים יותר, ההכנסות גבוהות יותר. דובר גם על זה. במדינת ישראל הקבוצות צריכות לחפש להן כספים מכל מיני מקורות. לא מסתפקים במה שמקבלים מהמרכזים או במה שההתאחדות נותנת באמצעות המרכזים. עובדה היא שבלי זה אף קבוצה אינה יכולה להחזיק פעמד. אנחנו עדים לפצב שבכל הליגות המצב הכספי איננו טוב, ואין זה משנה באיזה מרכז. החתך הוא זהה.

אנחנו עדים לכך שבליגות הנמוכות יש מצב אובייקטיבי מסויים, שיש 12 קבוצות המשחקות בליגה ד'. שם המצב הוא קסטרופלי. הנהלות הקבוצות צועקות שיש להן הוצאות לשנה, אבל גופרים את המשחקים אחרי ארבעה חודשים.

אני לא גורס שיש לחפש את שורש הרע במבנה הליגות. אם יש נגע, יש לחפש דרכים כיצד לעקור אותו מן השורש ולפתור את הבעיה. אני אומר בכל הכנות שבמידה ותהיינה 12 קבוצות בליגה הלאופית, יכול להיות אותו מצב כמו שקיים היום עם 16 קבוצות, של קניה ופכירה. כי אם יש מישהו מושחת בקבוצה, הוא יהיה מושחת גם אם יהיו 12 קבוצות. המצב היום איננו כזה שקבוצות, או עסקנים, או מרכזים מוכרים או קונים משחקים. שחקנים בודדים עושים זאת.

לגבי שלוש ההצעות שהועלו - אני אומר בצורה ברורה פאד, שלגבי המספר אני בעד המצב כפי שהוא היום. לגבי הענין של

ה-13 וה-14 - פה שמציעים זה לא רע, אבל זה אכזרי.

גם מבחינה מקצועית, בליגה העילית אנחנו צריכים לשאוף לכך שישחקו הקבוצות הטובות ביותר. גביע שקבוצות מסוימות יגיעו למקום ה-13 וה-14. ברגע שמכניסים את ה-13 וה-14 למעגל של מבחנים, שם כבר לא יהיה ספורט. כי הם כבר יודעים שהם משחקים על ירידה ועליה 4-3 משחקים, ולא על פסך של ליגה של שנה. 4-3 משחקים בין קבוצות, זה דבר אכזרי. אם זה טוב למניעת שחיתויות - אתמוך בזה בשתי ידי. אבל אני אומר שלא. האינטרס של ועדת הספורט הוא שיהיה ספורט טוב, ושעוד כמה שאפשר לא תהיה שחיתות. אינני מאמין שזה יפגע שחיתות, אולי במידה מסויימת, אבל אני חושב שזה יפגע רמה בפיטור של הליגה הלאומית, וזה מאד אכזרי. אבל אם יוחלט כך - לא אתנגד. אין לי פרינציפים בענין זה.

את ההצעה של שני בתים אני שולל לחלוטין. זה לא ספורטיבי שקבוצות לא יפגשו אלה עם אלה.

בן-פאיר: שני זברים נראים לי מבחינה עקרונית. לדעתי הדרך החשובה והטובה ביותר לפנוע שחיתויות היא ליצור פסגרת כזאת שלא תהיה יוזמה לשחיתויות, או שיהיו תמריצים לפנוע אותן. אם יוצרים פסגרת כזאת, שמעצם המבנה שלה היא פונעת זאת, הרי זה דבר רצוי.

אינני מקבל את החשש שעודף מתח יביא לידי מצב שלא יהיה ספורט. כי אז אין לדבר סוף. אם במשחק יש יותר מתח, כך צריך להיות.

אני חסיד מאד של שיטה כפי שהיא קיימת בארצות-הברית בענפים אחרים. לא צריך להגיד שרק משום שיש הישגים פה ושם לפי השיטה הקיימת, יש להמשיך בו. השיטה של ריבוי ליגות, במקרה זה שתי קבוצות של 8-8 - אני מאד בעד. היא פרבה התחרות. ככל שיש יותר בתים, פרבים התחרות. בליגה אחת, ככל שהיא יותר גדולה, התוצאות נקבעות יותר מוקדם, העונה נגמרת בחציה. אז אין מתח, אין ענין, יש מקום לשחיתות. הענין של ה-13 וה-14 - זה טוב לאלה שהם על גבול המקומות האלה. היום השחיתויות הן לגבי ה-15-16. פה, גם כל אלה שהם בסכנה לידת ל-13-14 יקנו משחקים, זה ירבה שחיתות ולא להיפך.

הדרך העיקרית לפנוע שחיתויות היא שהתוצאות תיקבענה פה שיותר מאוחר. אם המבנה יהיה לפי שיטת הגביע, זו שיטה טובה, וצריך לחשוב בכיוון זה. באופן תיאורטי נראה לי הכיוון של בתים.

ד. קורן: נדמה לי ששינוי מספר הקבוצות בליגה לא יהיה גורם יסודי לשינוי הפצב. אם יהיו 14, 16 או 18 קבוצות, גם כך וגם כך תהייה אפשרויות של קניה ופכירה. לכן לדעתי 16 קבוצות זה מספר טוב. ייתכן שבגלל שיקולים של הקבוצות צריך להגדיל קצת את המספר, אך לא הייתי מפליץ להקטינו, כי זה יגרום מתח גדול לכל הספורטאים המשחקים. אם בכלל יש טעם לשנות את המספר, יש טעם אולי להגדילו. צריך לבדוק את זה רק על פי שיקולים ספורטיביים, ולא בגלל שחיתויות.

אני גם לא בטוח ששיטת הבתים יהיה בה פתרון נגד השחיתויות, אם כי זו שיטה מאד נחפדה, לפרות שבשיטה זו קבוצות מסויימות לא יפגשו אלה עם אלה. אבל זה לא האסון הגדול ביותר.

קודם כל צריכה להיות חקיקה נגד קניה ופכירה של משחקים. ברגע שיהיה חוק, ההתייחסות לענין תהיה לגמרי אחרת. ואם יפעילו אותו, אני חושב שזה דבר מועיל מאד.

הייתי מעלה עוד רעיון, נדמה לי שיש בזה פתרון מסויים. צריך לקבוע שיש ערך לכל דירוג, והערך הזה צריך להתבטא גם ביוקרה וגם בכסף. תהיה ליגה לאומית וליגות יותר נמוכות, ויהיה דירוג קבוע, ולקבוצה יהיה חשוב מאד להיות נניח במקום ה-10 ולא במקום ה-11.

הייתי מציע עוד שהשתים האחרונות שמועמדות לרדת יהיו באותן ערך של השתים העולות. כך שהשבר הגדול של ירידה מליגה לאומית לליגה א' לא יתבטא בדירוג הכספי. זה אפנס נותן להם אפשרות שנה שלמה לשמור על מקומם או לעלות, אבל לא ברגע ההתחלתי. זה ירכך את

20.7.1971

הענין של הירידה, אם נגיד שהשתים האחרונות שוות לשתים הראשונות. אין פה נפילה. הם כאילו באותו מעמד עדיין מבחינת המשכורת.

אם בנקוט בשיטה זו, ובעיקר אם תהיה חקיקה, נראה לי שאנחנו יכולים למנוע במידה גדולה את האפשרות של שחיתות, של מכירה או קניה של שחקנים.

ג. אליעד:
אני מחפש איזה שילוב בין הליגה ובין הבתים. פה היה קורה אילו היינו מציעים ללכת עד הדבר הקיצוני ביותר, נאמר שרק ארבע הראשונות הולכות לליגה, וכל ה-12 האחרות עוד צריכות לעבור מבנה של בתים שיקבע את הדירוג שלהן, את העליה או הירידה שלהן. פה שמטריד אותי הוא ענין הזמן. אז צריך למצוא איזה דירוג שיתחשב עם היעילות של המכסיר הזה למניעת שחיתות ובצורך לא להאריך את המשחקים יתר על המידה.

י. אורן:
רציתי שנדע שכשאנחנו מדברים על קניה ומכירה של משחקים, אז יש פי שרועה לקנות ויש פי שמוכן למכור. פי שרועה לקנות הוא זה שנמצא במידה מסויימת של סכנה, או פישחו שרועה לעלות. פי שמוכן למכור הם אלה שאין להם סיבה לשאוף לעליה או שאין להם סיכוי לעליה ואין להם פחד מירידה. אלה המועמדים.

אין ספק שבכל שיטה יש יתרונות מסויימים וחסרונות מסויימים. אם הוצעה כאן שיטה של 16, אפשר לומר שבזה אתה מגדיל את מספר המועמדים לקניה, אתה מגדיל את הביקוש. אגב, אין זה נכון שהשני אינו מוכן למכור. השפועות אופרות שבני-יהודה קנתה את המשחק מהפועל תל-אביב, כאשר הפועל תל-אביב שיחקה על המקום השני. כלומר, לו היתה מבצחת, היא היתה שניה. כיון שהפסידה, היא ירדה למקום השלישי. זאת אומרת שגם קבוצה שנמצאת במקום השני אינה מחוסנת בפני זה.

לכן כל שיטה צריכה להביא בחשבון את ענין התפריצים, וברור שהכוונה היא לתפריץ כספי. צריכה להיות הבחנה בין מקום למקום, זאת אומרת שכדאי לך להיות שלישי ולא רביעי, או רביעי ולא חמישי. אינני מדבר על זה שהשחקן מקבל כסף, אלא המועדון שלו, האגודה שלו.

אנחנו מדברים כל הזמן על הליגה הלאומית. לדעתי מספיק שהגבילו את ועדת החקירה לליגה הלאומית. אינני חושב שבליגות אחרות הפצב טוב יותר. מסיבה זו אני חושב שהכלל צריך להקיא גם את הליגות האחרות, לא רק את העליונה.

אני רוצה להעיר הערה בנושא שלא בדון כאן היום, לדעתי ועדת הספורט וועדת החינוך של הכנסת צריכות לתת דעתן על דבר נוסף, והוא שיש לדרוש קווליפיקציות מסויימות פאותם אנשים שפורשים בכלל לעסוק בנושא שנקרא איפון קבוצה, ביהול קבוצה, מזכיר אגודה וכיו"ב. היום לא יכול אדם להיות פורה בלא שיהיה לו רשיון הוראה. פקידה אינה יכולה להתקבל לעבודה בלי שעברה מבחנים ונקבע לה סיווג מקצועי מסויים. לעומת זאת היום יכול כל אדם בארץ, בין שיש לו הכשרה ובין שאין לו, לעסוק גם בהדרכה, גם בניהול, גם בארגון. אני חושב שצריך להיות איזה מפתח שיאמר, מבחינה מקצועית: בלי רשיון כזה או אחר אדם אינו יכול להיות מאמן. והוא הדין לגבי אנשים שמכשירים עצמם כמארגנים. לי יש הצעה שיהיה בארץ קורס לפחות שנתי, שיתקבלו אליו רק אנשים שיש להם תעודת בגרות לפחות. אינני טוען שאלה שיש להם השכלה פורמלית, הם יהיו גקיים מבחינה פוסרית. אבל אני חושב שאם נברור את כוח האדם בצורה יותר קפדנית, מבחינת הכשרה, השכלה וכך הלאה, אפשר להגיע לכרירת כוח אדם טוב יותר לעסקנות הזאת.

אינני חושב שועדת הספורט צריכה לקבוע פה יהיה מספר הקבוצות בליגה זו או אחרת. אני חושב שטוב ששמענו שההתאחדות לכדורגל נותנת את דעתה, בהקשר לנושא של מניעת אפשרות של התדרדרות או שחיתות, לנושא זה של מבנה הליגות. אני בטוח שיש יותר מדעה אחת גם בהתאחדות, וזה מתחלק לאו דוקא לפי מרכזים. בתוך אותו מרכז יכולות להיות דעות רבות ושועות, אבל טוב ששמענו שההתאחדות נותנת דעתה לנושא.

היו"ר א. כץ:
לא היתה כל כוונה כזאת ואין כוונה כזאת. אנחנו צריכים להניח את מסקנות הועדה על שולחן הכנסת. גם לא מצפים מועדת כנסת שתרו לרמה אופרטיבית של קביעת מספר הקבוצות.

20.7.1971

ש. ארבלי-אלפוז לינו: אני חושבת שיותר מדי שמים את הדגש על הצד הכספי. כל אלה שהשתתפו בדיון דיברו על תמריצים שצריכים לתת גם לקבוצות שצריכות להיות במקום שני או שלישי, והכוונה לתמריצים כספיים. אם הכל יהיה בנוי על כסף, עד היכן נגיע? היום יתחילו עם תמריץ כספיים, מחר זה יעלה. אני מתהלכת בהרגשה קשה פאד לגבי כל ההתפתחות הזאת בספורט. במקום להחזיר את הגלגל אחורנית ולהתחיל לרסן את עצמו, מדברים על תמריצים כספיים. הרי השחקנים מקבלים תשלום. יש קבוצות שעוד לא הנהיגו זאת. אני עדיין מאמינה שיש שחקנים שהאידיאל פלא אצלם תפקיד. יש לחזק את הגרעין הקטן הזה שישנו, לחנך את הספורטאים שמשחקים לפען אידיאל. במקום זאת אנחנו עושים את ההיפך, ובונים את הכל על כסף. אנחנו צריכים לדבר גם על פעולה חינוכית, ולא להתרכז רק באספקט הכספי.

לגבי הפבנה - לא אכנס לזה. כל הצעה תישקל כפונקציה לגופה. כל פבנה יכול לתרום לריסון התופעות השליליות. צריך לפצוא את הפבנה שגם יתן הכנסה לאגודה, וגם יקטין את ההשפעה השלילית שיכולה להיות כתוצאה מזה.

מ. ירדי: הדעה שהושמעה כאן שלא הכל חייב להתבטא בכסף, היא נכונה פאד. נכון גם מה שאמר חבר הכנסת קורן על יוקרה. אולי ההתאחדות תמצא דרך לשנות את המצב הקיים. אולי אפשר לחלק את זה לפי נקודות: פי שפגיע למקום ראשון, שני, שלישי - מקבל נקודות. אנחנו יודעים שהקבוצות נמצאות במצב כספי קשה, וכל עידוד שיינתן להן יהיה טוב. אבל אם הכל יסתובב סביב הכסף, לא השגנו דבר. צריך לתת תמריצים כדי לעודד את השאיפה לעלות. זה צריך להיות כיוון הפחשה, מה לעשות על מנת להגיע להעלאת הרמה על-ידי תמריצים, לאו דוקא כספיים.

היו"ר א. כץ: התמקדנו היום בנושא פבנה הליגות. ברור לכולנו שאנחנו מעונינים באותם מבנים שיציעו פסקרת אשר בה האפשרויות לבצע פעולות שליליות הן מינימליות. על עקרון זה אין בינינו ויכוח.

הועלו כאן כמה הצעות על-ידי נציגי ההתאחדות, והחברים התייחסו אליהן כל אחד מזוית ראייה שלו, איזו אפשרות נראית לו כאפשרות שפצפצפת יותר כל פיני דברים שמקומם לא בספורט. הועלתה כאן הצעה לתת פיצוי, לאו דוקא כספי, לא רק לעילית ולתחתית, אלא גם לפקננות האחרים, שהם הפוכנים ביותר לבצע עיסקות, מסיבות פובנות. הרעיון הזה נראה, צריך לעבד אותו.

הועלתה הצעה שתיבדק דרך לפיה העוסקים בחיי יום-יום בענף הכדורגל יעברו הכשרה, השתלפות, הדרכה, כלומר כל פיני מסבנות שיהיה בהן כדי להעלות את הרמה המקצועית וגם את הרמה הפוסרית של העוסקים בנושא זה. ברור לי שאם האחראים של כל הקבוצות היו ברמה פוסרית גבוהה, היינו נפנעים מהרבה תופעות קיימות. זה פוסכם על כולם.

מר זאבי: הדבר העיקרי הוא לפנוע ככל האפשר מעשי שחיתות, ופבנה הליגות צריך להיות פותאם לזה. אנחנו רואים חשיבות רבה בחקיקה, וגם בפבנה הליגות. כפי שכבר אמרנו, יש לנו גם קרן לשחקנים.

לענין הפרפיות לקבוצות הראשונות - לא התייחסתי לזה בדברי, אבל יש אצלנו דבר כזה. פי שמקבל אליפות, מקבל אצלנו נסיעה לחוץ-לארץ. לפרות שאני כופר בזה שאם ניתן פרמיה לקבוצה, שניה או שלישית, שזה ימצא פשחקן לפכור פשחק. בכל זאת אנחנו בעד זה. אין היום קבוצה שלא נמצאת בגרעון, וזה יכול לתת עזרה לקבוצות. היה אצלנו דיון על כך, וכנראה שנקיים את זה. זה אתגר לקבוצה להגיע למקום שני, שלישי או רביעי.

בענין מזכירי האגודות, המארגנים וכו' - גם אנחנו בדעה שצריכה להיות לאנשים אלה הכשרה פיוחדת, אבל זה לא בידינו, לא אנחנו הכתובת לזה.

טרם החלטנו באיזו דרך ללכת. שמענו את דברי החברים, אנחנו נשקול את הדברים ונודיע לכם את החלטתנו.

היו"ר א. כץ: אנחנו איננו פומחים. אבל אני פציע שלפני שאתם פחליטיים החלטות סופיות, תסראו את הפסקנות שבניח על שולחן הכנסת. טוב שהן ישמשו לכם כעין הנחיות.